

Це дає можливість визначення комплексної оцінки якості реалізації інноваційного проекту, впливу окремих параметрів на загальний результат. Використання методу ABC дає змогу оцінити та порівняти значущість різних видів відхилень за проектними параметрами кількісно та за вартістю.

Перспективи подальших досліджень

Специфіка кожного конкретного інноваційного проекту може потребувати використання певних критеріїв контролю, але сукупність цільових параметрів є загальною для всіх проектів. Тому подальші дослідження повинні бути спрямовані на обґрунтування базової сукупності контрольних параметрів і удосконалення системи контролю виконання проектів з урахуванням запропонованих підходів і специфіки фармацевтичної галузі.

1. Кочетков А.И. Управление проектами / А.И. Кочетков, С.Н. Никешин, В.Д. Шапиро и др. – СПб.: ДваТри, 1998. – С. 69. 2. Мазур И.И. Управление проектами: учеб. пособ. / И.И. Мазур, В.Д. Шапиро, Н.Г. Ольдерогге / [под общ. ред. И. И. Мазура]. – М.: Омега-Л, 2004. – 664 с. 3. Морозов Ю.П. Инновационный менеджмент: учебн. пособие для вузов / Ю.П. Морозов. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2000. – С. 12. 4. Ньюэлл М. Управление стоимостью проекта / Майк Ньюэлл. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.iteam.ru/publications/project/page_1/date. 5. Рассыпнов А. Интеграция календарного плана и затрат. Процесс управления проектом / Александр Рассыпнов // Генеральный директор. – 2005. – № 8. – Режим доступа: <http://www.ebskiyev.com>. 6. Соколова Л.В. Теория и практика адаптации предприятий до мінливого бізнес-середовища: Монографія / Л.В. Соколова. – Х.: ХНУРЕ, 2004. – 288 с. 7. Субботин А. Контроль бюджета проекта по графикам “освоенного объема” / Алексей Субботин // Директор ИС. – 2002. – № 11. – Режим доступа: http://www.iteam.ru/publications/project/page_2/date. 8. Шульц Р. Интеграция календарного плана и затрат / Р. Шульц. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.projectmanagement.ru>. 9. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK® Guide) Fourth Edition. PMI, 2008. – Режим доступа: <http://www.pmi.org/publicatn/pmboktoc.htm>.

УДК 330.341.1

В.І. Довбенко

Національний університет “Львівська політехніка”,
кафедра економіки підприємства та інвестицій

УМОВИ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

© Довбенко В.І., 2010

Досліджено умови формування конкурентоспроможного інноваційного потенціалу підприємств, здатного забезпечити їх розвиток на перспективу. Запропоновано налагодити ефективну співпрацю учасників інноваційних процесів у разі забезпечення підтримки з боку держави, підвищити зацікавленість науки, виробництва та бізнесу в активізації інноваційної діяльності, створити сприятливе середовище для взаємодії сторін у вигляді мереж інноваційної активності на засадах кластерів.

Ключові слова: інновації, потенціал, розвиток, конкурентоспроможність, кластери, інфраструктура підтримки.

This paper is devoted to researches of conditions of formation of enterprises competitive innovational potential, helpful in providing of their development in the future. It is offered to adjust effective cooperation of participants of innovational processes at maintenance of support on the part of the state, increase of interest of science, industry and business in activization of innovational activity, creation of productive environment for interaction between the parties as networks of innovation activity on the basis of clusters.

Keywords: innovations, potential, development, competitiveness, clusters, an infrastructure of support.

Постановка проблеми

Сучасні вітчизняні підприємства в умовах жорсткої конкуренції змушені постійно пристосовуватись до вимог глобалізаційного середовища. Проблема формування конкурентоспроможного інноваційного потенціалу розвитку вітчизняних підприємств полягає у забезпеченні функціонування системи гармонійних економічних відносин в економіці, яка би сприяла активній інноваційній діяльності підприємств. Це

передбачає створення такого середовища, яке би забезпечувало підтримку учасників ринку в їхніх ініціативних діях, спрямованих на внесення певних змін в усталені підходи до вирішення виробничих, комерційних та соціально-економічних завдань. На жаль, в нашій країні таке середовище відсутнє, тому внаслідок неузгодженості між реальним станом інноваційної діяльності і бажаним результатом виникає потреба у дослідженні формування належних умов для динамічного розвитку економіки на засадах високої інноваційної активності усіх учасників економічних відносин.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Питанням формування умов формування потенціалу активної інноваційної діяльності підприємств присвячені праці багатьох вчених. Вони звертають увагу на різні істотні аспекти процесів інноваційного розвитку.

К. Прахалад та В. Рамасвами підкреслюють [1, с. 65–72], що потенціал розвитку ґрунтується на відкритості і готовності до навчання під час спільного творення досвіду й використання набутих знань для подальшого розвитку середовища досвіду. Тому потрібні нові підходи до еволюції продуктів, оновлення досвіду шляхом поєднання структурних компонентів DART (діалогу, доступу, оцінювання ризику й прозорості) на засадах спільного творення цінностей з використанням важелів деталізації, розширення досвіду, ефективних взаємозв'язків тощо. Це допомагає збільшувати потенціал розвитку і надає змогу експериментувати та генерувати ідеї, зменшувати ризики, обсяги інвестицій за рахунок оптимізації використання ресурсів та скорочувати терміни проведення експериментів та нарощування масштабів виробництва.

М. Стефік та Б. Стефік [2, с. 7–25] стверджують, що здатність суспільства до новаторства залежить від того, наскільки сприятливою є екологія інновацій, під якою вони розуміють освіту, дослідницькі заклади, державні інвестиційні агенції, компанії, що впроваджують технології, а також інвесторів та споживачів. При цьому важливо вміло поєднати науку, творчу уяву та бізнес. Завданнями інноваційної екології є вироблення надійних методів утримання зон прориву в належній енергійній та продуктивній формі, що своєю чергою залежить від винаходів (створення прототипів) та інновацій (трансформації прототипів у продукти, створення нових ринків). Так фондові агенції та університети зосереджуються на аспекті “що можливо?”, поринаючи у пошук нових знань. У той же час компанії, які розвиваються, та венчурні капіталісти концентруються на запитанні “що потрібно?” з метою розширення наявних та знаходження нових ринків. Сполучним містком між ними виступають корпоративні дослідницькі центри, які дозволяють доводити наукові розробки до етапу практичного їх використання.

Н. Чухрай [3] наголошує на тому, що під час формування потенціалу розвитку підприємства важливо збалансовано підійти до формування як маркетингового, так і логістичного забезпечення інноваційного циклу для створення належних передумов для успішного освоєння та комерціалізації нововведень. С. Ілляшенко [4, с. 95–103], системно аналізуючи процеси управління інноваційним розвитком, теж особливу увагу звертає на питання застосування маркетингових підходів у разі обґрунтування вибору варіантів розвитку, звертаючи увагу на те, що успіх інноваційної діяльності обумовлений як мінімум за наявності відповідного ринкового, інноваційного та виробничо-збутого потенціалу.

Автори монографії “Планування соціально-економічного розвитку підприємств” [5, с. 188] важливу роль відводять питанням індикативного та програмно-цільового планування соціально-економічного розвитку підприємств, які дозволяють краще створювати умови для розвитку і модернізації сучасних економічних структур у регіоні, нових підприємств, залучення інвестицій, розвитку інфраструктури, людського та інтелектуального потенціалу. Упровадження цих підходів дозволяє у порівняно стислі терміни з оптимальними витратами ресурсів досягти поставлених цілей розвитку.

Будувати бізнес у сучасних умовах варто так, щоб він був здатним вигравати від прискорення змін, загострення конкуренції на ринку та збільшення інформаційних потоків. В. Хомяков та І. Бакум [6, с. 23] стверджують, що включення споживача у створення вартості становить основу для прийняття обґрунтованих економічних рішень суб'єктами господарювання. Сучасна формула успішного ведення бізнесу визначає успіх як функцію від рівня взаємовідносин компанії з її споживачами та вартості, яка виникає і реалізується в результаті цих відносин. Споживач активно включається у створення тієї вартості, яка йому насправді потрібна. В результаті підприємство отримуватиме переваги від прискорення науково-технічного прогресу.

О. Бутенко та Є. Лазарева [7] відзначають, що наша держава у своїй інноваційній політиці ще не спирається на найбільш ефективну компоненту – інституційне середовище, яке формує умови інтеграції компонентів національної інноваційної системи за рахунок створення організаційних структур підтримки і стимулювання інноваційної діяльності. Вони пропонують сформувати ефективні мережеві виробничі системи, зокрема мережі інноваційної спрямованості (науковий національний центр, технологічний край, науково-навчальні та інноваційні центри, технополіси, технопарки, бізнес-інкубатори тощо), а для ефективного здійснення всього циклу інноваційної діяльності від генерації ідеї до отримання економічного ефекту від нововведення створювати інноваційні кластери.

Т. Гринько [8] характеризує стратегічні аспекти інноваційної активності підприємств, які відображають якість стратегії, рівні мобілізації інноваційного потенціалу, обсяг залучених інвестицій. В якості інструментів інтенсифікації інноваційної активності підприємств при цьому рекомендується розглядати

державні пріоритети у сфері інноваційної діяльності, державні закупівлі, бюджетні субсидії, податкові пільги, державно-приватне партнерство та умови регулювання інноваційної діяльності з боку держави.

Сучасна економіка за умов глобалізації на думку С.Соколенка [9, с. 18–21] являє собою мережеву систему, основу якої становить організаційне структурне перетворення як виробничих процесів, так і самих транснаціональних корпорацій (ТНК). ТНК вже не можуть ефективно працювати без іншої частини мережі та адаптуються до умов країн випуску продукції відповідно до місцевих ресурсів, витрат, вимог до якості і можливостей доступу до ринків. Сформувалася нова економічна система, визначальними ознаками якої стали висока динамічність, вибірковість і підвищена структурна гнучкість. До того ж кластеризація як форма розвитку глобального виробництва виявилася прийнятною практично для всіх типів та форм економіки, оскільки кластерні структури забезпечують підвищення конкурентоспроможності економіки регіону за рахунок прояву ефекту синергії внаслідок оптимізації взаємодії елементів внутрішнього ділового середовища та оточення.

Прикладом для України може стати швидкий розвиток конкурентоспроможних кластерних об'єднань в Польщі [10], де кластерна політика стала важливим елементом інноваційної, регіональної і промислової політики. Так у 2006 році у цій країні була затверджена “Національна Стратегія по підвищенню інноваційності економіки на 2007–2013 рр.”. Ключовим в сучасній стратегії підвищення інноваційності економіки Польщі до 2013 р. є формування відповідної інфраструктури, а також розвиток інститутів, що забезпечують надання консультаційних та технічних послуг; підтримку спільних дій підприємств, що ґрунтуються на формуванні мереж, орієнтованих на впровадження інноваційних проєктів; посилення кооперації між R&D сектором і економікою, включаючи кластери; поширення використання ІТ-технологій.

Л. Смоляр та М. Пічугіна [11] акцентують увагу на доцільності активізації інноваційної діяльності за рахунок використання переваг кластерів (близькість до ринків, доступність ресурсів, масштабність діяльності, поєднання конкуренції та співпраці, генерування нових компетенцій та видів партнерств, спеціалізація та кооперація, об'єднання ризиків, ефективні комунікації тощо).

В ЄС активно розвивають співпрацю між кластерами. Інноваційні проєкти розвитку кластерних мереж передбачають формування сучасного середовища підтримки діяльності кластерів за рахунок посилення процесів інтернаціоналізації, забезпечення інноваційного розвитку та трансферу передових технологій, знань і прав інтелектуальної власності [12].

Отже, питання формування конкурентоспроможного інноваційного потенціалу розвитку підприємств становлять значний інтерес в наукових колах, серед бізнесменів та виробничників, урядових та неурядових структур, а також органів місцевого самоврядування. Тому питання створення умов для ефективної економічної діяльності підприємств є актуальними і потребують здійснення подальших досліджень з метою формування належного інвестиційного клімату для пришвидшення переведення економіки на інноваційні рейки розвитку.

Постановка цілей

Цілі статті полягають у розкритті особливостей формування конкурентоспроможного потенціалу інноваційного розвитку підприємств за умов глобалізації економіки. Роль та значення цих питань розглядаються із врахуванням нових вимог часу та сучасних пріоритетів інноваційної діяльності, які повинні бути врахованими під час формування потенціалу розвитку підприємств. Це своєю чергою передбачає створення відповідних умов для реалізації моделі інноваційно-інвестиційного розвитку економіки на засадах гармонійного функціонування всіх учасників ринку у разі відповідного рівня державної підтримки інноваційної діяльності.

Виклад основного матеріалу

Сучасний стан економіки України вимагає злагоджених та рішучих дій від усіх учасників господарських процесів з метою формування конкурентоспроможного потенціалу розвитку підприємств за рахунок радикальних змін в їх діяльності. Суть цих змін полягає у переорієнтації економічної діяльності на інноваційний шлях розвитку.

Для формування конкурентоспроможного інноваційного потенціалу розвитку вітчизняних підприємств має бути реалізовано деякі невідкладні завдання, сутність яких полягає:

- 1) у розробці стратегії реформування економічних відносин в інвестиційному комплексі України, зокрема машинобудування і приладобудування;
- 2) у формуванні сприятливого інвестиційного клімату в регіонах;
- 3) у створенні та підтримці діяльності нових організаційних структур, зорієнтованих на науково-технічний розвиток (інноваційних кластерів та консорціумів, технополісів, стратегічних альянсів інноваційного типу, а також малого інноваційного бізнесу);
- 4) у формуванні економічних механізмів розвитку, спрямованих на забезпечення якісних структурних змін за рахунок заощадження ресурсів.

Кожне із перерахованих завдань є комплексним і вимагає для свого успішного виконання участі великої кількості зацікавлених сторін, зокрема державу, громадські організації, підприємства та населення.

Але насамперед, для успішного виконання завдань переорієнтації економіки на інтенсивний шлях розвитку необхідно змінити ставлення до процесів соціально-економічного розвитку на всіх рівнях, включаючи особистісний, що мало би передбачати широке обговорення і реальну підтримку кращих місцевих і регіональних ініціатив інноваційного спрямування. А отже, важелі управління інноваційними процесами мають бути раціонально розподілені між потенційними учасниками так, щоби забезпечувати всі необхідні можливості для своєчасного виконання будь-яких завдань розвитку на місцях.

З позицій створення сприятливих умов для інноваційного розвитку економіки особливу увагу необхідно звернути на завдання ресурсозбереження. Вітчизняна економіка відзначається марнотратством, а внаслідок цього – нестачею ресурсів для забезпечення динамічного розвитку. Економія ресурсів має забезпечити вивільнення необхідних додаткових ресурсів, які повинні спрямовуватись, зокрема, і на формування конкурентоспроможного інноваційного потенціалу розвитку конкретних суб'єктів господарювання, регіонів та держави загалом. Очевидно, що тривалість інноваційних циклів на підприємствах буде скорочуватися, що має забезпечити додаткове вивільнення ресурсів і необхідну реструктуризацію потенціалу економічного розвитку.

З метою прискорення формування інноваційного потенціалу розвитку вітчизняних підприємств важливо сприяти поширенню сучасних мережевих структур, які дають змогу інтенсифікувати взаємини постачальників, виробників і споживачів, усуваючи зайві ланки. Так, наприклад, учасники кластеру самі виступають у ролі пов'язаних агентів, які є своєрідними генераторами, реципієнтами та поширювачами інформації, знань та вмінь з підвищення конкурентоспроможності. Це дає можливість за допомогою мереж інноваційної спрямованості на основі інноваційних кластерів здійснювати весь цикл інноваційної діяльності від генерації ідеї до отримання ефекту від нововведень.

Кластеризація як особлива форма організації економічної діяльності створює можливості формування економічних відносин нового типу, які дають змогу гармонійно поєднувати інтереси сторін, а отже, домагатися врешті-решт прояву ефекту синергії. У сучасних умовах все популярнішою стає модель кластеру, у якій некомерційні взаємозалежності, інновації та передача знань мають істотніше значення для підтримки високого рівня конкурентоспроможності, ніж торговельні взаємозалежності та ділові трансакції. За рахунок використання таких переваг, як близькість до ринків, доступність ресурсів, масштабність діяльності, поєднання конкуренції та співпраці, генерування нових компетенцій та видів партнерств, спеціалізація та кооперація, об'єднання ризиків, ефективні комунікації, кластери дають змогу активізувати інноваційну діяльність і забезпечити значне підвищення продуктивності праці, а отже, сприяють підвищенню рівня конкурентоспроможності економіки.

Інноваційний розвиток економіки України потребує необхідних обсягів фінансування фундаментальних, прикладних науково-дослідних робіт та інших складових науково-технічного циклу. Для цього важливо забезпечити збільшення частки витрат на фінансування науки у декілька разів. Головним завданням інноваційної політики держави має стати забезпечення збалансованої взаємодії наукового, технічного і виробничого потенціалів.

В Європі здійснюють масштабні проекти розвитку кластерних мереж, які передбачають налагодження співпраці між кластерами, формування сучасного середовища підтримки діяльності кластерів за рахунок посилення процесів інтернаціоналізації (транснаціоналізації), забезпечення інноваційного розвитку, а також трансферу передових технологій, прав інтелектуальної власності та знань [12]. На рисунку наведена модель формування середовища підтримки діяльності кластерів у різних фазах інноваційного циклу та окремих сферах діяльності.

Рис. 1. Модель формування середовища підтримки діяльності кластерів

Середовище підтримки діяльності кластерів дає змогу сформувати сприятливі умови для інноваційної діяльності, обміну досвідом та знаннями за рахунок налагодження співробітництва партнерів на взаємовигідних та рівноправних засадах.

Успішно управляти конкурентоспроможністю можна, забезпечивши баланс інтересів сторін на різних рівнях управління, що дозволяє поєднати ініціативи інноваційного розвитку, створити сприятливі умови для покращання підприємницького клімату, зокрема, заснуванням мереж ініціативних компаній, які координують діяльність підприємців та формують соціально-економічну інфраструктуру у конкретному регіоні. Завдання уряду та регіональних органів полягає у сприянні якісним змінам в економіці, зокрема, за рахунок

підвищення значення науки у суспільному житті, енергозбереження, оптимального географічного розміщення суб'єктів господарювання, соціальної спрямованості перетворень.

Завдання запровадження нових механізмів управління науково-технічним та соціально-економічним розвитком регіонів, які би заохочували прояв ініціативи та ділових якостей вимагає скоординованих зусиль усіх зацікавлених сторін. Тривале очікування змін ситуації на ринку на краще, несприйняття сміливих та нетрадиційних управлінських рішень, зміщення акцентів на збереження існуючого потенціалу, а не на його примноження призводить до погіршення ситуації внаслідок завоювання ринків конкурентами, втрати прихильності споживачів, зниження інвестиційної привабливості, а отже, і до непередбачуваних значних економічних втрат. Тому важливо невідкладно проінвентаризувати існуючий інноваційний потенціал, розробити стратегічні програми за пріоритетними напрямками, забезпечити радикальне оновлення знань про нові можливості розвитку, створити механізми формування сучасних організаційних структур управління і на цій базі здійснити структурну перебудову економіки.

За прикладом Європи в Україні для активізації інноваційної діяльності потрібно створювати спеціальні інноваційні зони [13], які би дозволяли за сприятливих умов пришвидшеними темпами формувати інноваційний потенціал розвитку регіонів із врахуванням їх особливостей та завдань, які необхідно виконувати. Особливу увагу необхідно звертати на налагодження міжсекторальної співпраці на горизонтальному рівні між бізнесом і наукою.

В Європі у 2006 р. налічувалося більше 2 тис. кластерів [14], не враховуючи невеликих (до 1000 ос.) кластерних об'єднань. Це дало змогу системно вирішувати питання формування інноваційного потенціалу різних регіонів з метою його найкращого використання.

Домогтися реального інноваційного прориву в нашій державі можливо за умов формування відповідного інвестиційного клімату, підвищення рівня привабливості вкладень у розвиток економіки, налагодження ефективних господарських зв'язків з потенційними партнерами, знаходження підприємствами та регіонами свого місця у глобальній економіці і забезпечення гармонійного поєднання інтересів сторін на основі взаємної довіри за допомогою формування організаційних структур нового типу, заснованих на ефективних зворотних зв'язках. На підвищення конкурентоспроможності економіки та покращання соціально-економічного стану неможливо сподіватися без істотного збільшення вкладень у сферу науки і освіти, що мало би передбачати радикальний перегляд підходів до формування бюджетів усіх рівнів, а особливо, ставлення до потреб науковців та освітян. Для цього важливо інтенсифікувати професійні контакти на різних рівнях з метою налагодження процесів обміну думками та досвідом під час проведення дискусій про проблеми розвитку конкретних напрямків науки, техніки, виробництва і суспільного життя та створити сприятливе середовище для прояву інноваційної активності. У результаті дії економічних механізмів підтримки інноваційного розвитку відповідна інфраструктура забезпечуватиме генерацію нових ідей, кращі з яких втілюватимуться в життя.

Висновки

Виконані дослідження дають змогу сформулювати основні вимоги до формування умов, необхідних для підвищення конкурентоспроможності інноваційного потенціалу підприємств. Для цього важливо сформулювати нові підходи до здійснення реформ в економіці на основі діалогу, взаєморозуміння, забезпечення відкритості доступу до інформації про стан економіки в державі та регіонах на засадах спільного творення цінностей. Для інтеграції компонентів національної інноваційної системи має бути створене інституційне середовище для формування умов підтримки і стимулювання інноваційної діяльності. Як свідчить передовий зарубіжний досвід, воно має будуватися на засадах політики підтримки діяльності інноваційних кластерів, а також налагодження співпраці науки, виробництва, бізнесу, державних та недержавних інституцій. Це дасть змогу оптимізувати використання ресурсів, скорочувати терміни виконання стратегічних завдань й переведенню економіки на інноваційний шлях розвитку.

Перспективи подальших досліджень

Подальші дослідження питань формування умов конкурентоспроможного інноваційного потенціалу розвитку підприємств мають дати відповіді стосовно економічної ефективності запропонованих заходів та величини ризиків проведення структурних змін у галузевому та регіональному розрізі, а також у масштабах національної економіки.

1. Прахалад К.К. Рамасвами, Венкат. Майбутнє конкуренції. Творення унікальної цінності спільно з клієнтами / Пер. з англ. – К.: Вид-во Олексія Капусти (підрозділ “Агенції “Стандарт””), 2005. – 258 с.
2. Стефік М., Стефік Б. Прориви. Історії та стратегії радикальних інновацій. – К.: Видавництво Олексія Капусти (підрозділ Агенції “Стандарт”), 2005. – 322 с.
3. Чухрай Н.І. Формування інноваційного потенціалу підприємства: маркетингове і логістичне забезпечення: Монографія. – Л.: Вид-во Нац. ун-ту “Львівська політехніка”, 2002. – 315 с.
4. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком: Навч. посібник. – 2-е вид., перероб. і доп. – Суми: ВТД “Університетська книга”. – К.: Вид. дім “Княгиня Ольга”, 2005. – 324 с.

5. Тимошук М.Р., Кузьмін О.С., Фециур Р.В. та ін. *Планування соціально-економічного розвитку підприємств: Монографія*. – К.: УБС НБУ, 2007. – 449 с. 6. Хомяков В.І., Бакум І.В. *Управління потенціалом підприємства*. – К.: Кондор, 2009. – 400 с. 7. Бутенко О.І., Лазарева Є.В. *Інфраструктурні компоненти інноваційної моделі економіки // Економіка і прогнозування*. – 2008. – № 4. – С. 69–81. 8. Гринько Т. *Щодо інноваційного потенціалу як складової інноваційної активності підприємств // Економіст*. – 2010. – № 2. – С. 56–58. 9. Соколенко С. *Економічна стратегія: формування нових виробничих систем. Світовий досвід та впровадження мережевих структур в Україні / Нові виробничі системи і розвиток економіки України (Матеріали економічного самміту)*. – Луцьк, 30 січня 2003 р. – С. 12–33. 10. Соколенко С. *Динаміка кластеризації економіки Польщі: уроки для України*. – 22 квітня 2010 р. – <http://ucluster.org/sokolenko/2010/04/dinamika-klasterizaci%dl%97-ekonomiki-polshhi-uroki-dlya-ukra%dl%97ni/> 11. Смоляр Л.Г., Пічугіна М.А. *Кластерна модель підвищення конкурентоспроможності підприємств на інноваційній основі // Економічний вісник НТУУ “КПІ”, 2009 (6)*. – С. 389–395. 12. *Improving the Cluster Infrastructure through Policy Actions / Produced by the CLUNET-European Cluster Alliance consortium of partners*. – June 2009. – <http://www.proinnoeurope.eu/projects/homepage/public/6959> – 91 pp. 13. *Clustering for growth. How to build dynamic innovation clusters in Europe*. – 2008. – www.sciencebusiness.net/documents/clusterbooklet.pdf – 36 pp. 14. *The concept of clusters and cluster policies and their role for competitiveness and innovation: main statistical results and lessons learned*. – Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities. – 2008. – http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/files/clusters-working-document-sec-2008-2635_en.pdf – 78 pp.

УДК 65.014:330.341.1.001.13

Г.А. Дорошук

Одеський національний політехнічний університет

ПРОЕКТНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД В УПРАВЛІННІ ОРГАНІЗАЦІЙНИМИ ІННОВАЦІЯМИ

© Дорошук Г.А., 2010

Обґрунтовано можливість використання проектно-орієнтованого підходу до здійснення організаційних інновацій на підприємстві. Визначено поняття “проекту організаційної інновації”. Охарактеризовані переваги на недоліки використання проектно-орієнтованого підходу до здійснення організаційних інновацій на підприємстві. Виділено етапи проекту організаційної інновації. Запропонована модель управління проектом організаційної інновації на підприємстві, коротко охарактеризовані її елементи.

Ключові слова: проектно-орієнтований підхід, організаційна інновація, організаційний розвиток, організаційні зміни, модель управління проектом організаційних інновацій, проект організаційної інновації.

In the article the possibility of project-oriented approach used for organizational innovations realization at the enterprise is grounded. The concept of “organizational innovation project” is determined. The advantages and drawbacks of project-oriented approach used for organizational innovations realization at the enterprise are described. The organizational innovation project stages are defined. The organizational innovation project model at the enterprise is offered, its elements are briefly described.

Keywords: project-oriented approach, organizational innovation, organizational development, organizational change, organizational innovation project model, organizational innovation project.

Постановка проблеми

Одна з характерних ознак функціонування та успішного розвитку організацій у сучасних українських умовах – це стан перманентних структурних і функціональних змін, інновацій, що дозволяють успішно адаптуватися до постійно мінливих умов зовнішнього середовища. Більшість вітчизняних підприємств і організацій за останні 10–15 років у своєму розвитку здійснили організаційні зміни: зміну форми власності (приватизація), структурні зміни (реструктуризація), злиття та поглинання (реорганізації, наслідки рейдерських атак) або ж просто скорочення персоналу.

У вітчизняних умовах здебільшого організаційні зміни проводяться в умовах кризової ситуації для можливості подальшого ведення бізнесу. До того ж в одних організаціях зміни приводять до позитивного результату та сприяють їхньому фінансовому оздоровленню, в інших – успішному розвитку та зміцненню